

Република Србија
Универзитет у Приштини
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
05 Бр. 331
Датум: 05.05.2022.
Косовска Митровица

На основу члана 81-83. Закона о буџетском систему ("Сл. гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 -испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 –др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020 и 118/2021), и члана 7. став 2. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору ("Сл. гласник РС", бр. 89/2019), Наставно-научно веће, на седници одржаној дана 05.05.2022. године, утврдило је предлог

СТРАТЕГИЈЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА НА УНИВЕРЗИТЕТУ У ПРИШТИНИ – ПРАВНОМ ФАКУЛТЕТУ ЗА ПЕРИОД 2022. – 2025. ГОДИНЕ

I. УВОД

Систем финансијског управљања и контроле у јавном сектору (у даљем тексту: ФУК) представља свеобухватни систем унутрашњих контрола који успоставља и за који је одговоран руководилац корисника јавних средстава. Функционисањем система ФУК се, кроз процес **управљања ризицима**, осигурава разумна увереност да ће се циљеви корисника јавних средстава остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин. Законом о буџетском систему, члан 81. став 2, дефинисани су елементи система финансијског управљања и контроле и то:

- 1) Контролно окружење,
- 2) Управљање ризицима,
- 3) Контролне активности,
- 4) Информисање и комуникација и
- 5) Праћење и процена система ФУК.

Развој интерне финансијске контроле у јавном сектору, иницирао је и **развој идентификовања и управљања ризицима**. Управљање ризицима, као једна од компоненти система ФУК, успоставља се и развија на темељима *COSO* оквира. *COSO* оквир представља интегрисани оквир интерне контроле који је дефинисала Комисија спонзорских организација (*The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission*). *COSO* оквир у том смислу садржи осам међусобно повезаних компоненти: унутрашње окружење, постављање циљева, утврђивање ризика и прилика, процену ризика, одговор на ризик, контролне активности, информисање, комуницирање и праћење.

Стратегија управљања ризицима (у даљем тексту: Стратегија) представља методолошки оквир којим се дефинишу основне смернице за увођење процеса управљања ризицима унутар корисника јавних средстава и свих његових организационих јединица. Стратегија се спроводи

политикама, правилницима, процедурама и активностима које имају задатак да обезбеде разумно уверавање да ће се циљеви корисника јавних средстава остварити кроз:

- 1) пословање у складу са законима, другим прописима, унутрашњим актима и уговорима,
- 2) кроз веродостојност, објективност и интегралност финансијских и пословних извештаја,
- 3) кроз економично, ефикасно и ефективно коришћење средстава и
- 4) заштиту средстава и податка (информација).

Стратегија управљања ризицима на Универзитету у Приштини, са привременим седиштем у Косовској Митровици – Правном факултету (у даљем тексту: Факултет) за период 2022 – 2025. године доноси се у циљу успостављања интегрисаног система управљања и контроле ризика. Стратегија управљања ризицима доноси се на основу чланова 81-83. Закона о буџетском систему (“Сл. Гласник РС“, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 – др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020 и 118/2021), и члана 7. став 2. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору (“Сл. гласник РС“, бр. 89/2019), који одређује да корисник јавних средстава, усваја стратегију управљања ризиком, која се ажурира сваке три године, као и у случају када се контролно окружење значајније измени.

За потребе развоја система ФУК на Факултету, образује се Радна група за увођење и развој система ФУК (у даљем тексту: Радна група), која је између осталог задужена и за израду Стратегије.

У процесу развоја система ФУК и у процесу управљања ризицима неопходно је учешће свих запослених, сходно додељеним овлашћењима и одговорностима, као и описом радног места из Правилника о систематизацији радних места. Руководиоци ужих организационих делова Факултета су координатори за ризике у чијој надлежности се налази: идентификовање ризика, креирање регистра ризика, достављање регистра ризика Руководиоцу Факултета одговорном за увођење и развој система ФУК, ажурирање регистара ризика (приликом промене прописа, нове систематизације радних места, нових сазнања и отклањање ризика и вероватноће за појаву ризика и слично). Руководиоци ужих организационих делова Факултета дужни су да запослене, у оквиру организационог дела Факултета који се налази у њиховој надлежности, упознају са процесом управљања ризицима и да обезбеде да запослени разумеју значај и комплексност процеса увођења и развоја ФУК као и одговорности које се односе на активности пословања и управљања ризиком у свом домену.

II. ДЕФИНИЦИЈЕ

Ризик је било који догађај, активност или пропуст који би се могао догодити и неповољно утицати на постизање стратешких и оперативних циљева Факултета. Поред тога, и пропуштене прилике се такође сматрају ризиком.

Управљање ризицима је континуиран процес утврђивања, процењивања и праћења ризика. Полазно упориште управљању ризицима су циљеви Факултета који су изведени из његове мисије и визије. Активности у оквиру управљања ризицима обухватају предузимање потребних радњи са циљем да се ризик смањи, а у оквиру поштовања принципа ФУК.

Идентификовање ризика је процес утврђивања догађаја и околности и одређивање са њима повезаних кључних ризика који могу угрозити остваривање циљева Факултета.

Опис ризика предстаља процес јасне формулације, односно описивања утврђених ризика, узимајући у обзир главни узрок ризика и потенцијалне последице ризика односно утицај на циљеве и активности.

Процена ризика је поступак којим се на систематичан начин обавља процена утицаја који ризик има на остваривање циљева и одређује вероватноћа настанка ризика.

Ублажаваље/третирање ризика подразумева активности које се предузимају у циљу смањивања вероватноће настанка ризика, ублажавање негативних последица које је ризик изазвао или обоје, што подразумева успостављање одговарајућих контролних активности односно процедура.

Праћење ризика је део фазе управљања ризицима у којој се проверава да ли у пракси функционишу предложене контролне активности, и да ли исте спречавају, односно ублажавају, ефекат деловања ризика на циљеве. Такође, поред наведеног, праћење омогућава и идентификовање новонасталих ризика, као и ризика који су настали или имају мањи ефекат деловања на циљеве током процеса пословања.

Инхерентни ризик је ниво ризика у случају непостојања контроле и активности које ублажавају ризик.

Резидуални ризик је ризик који остаје након предузимања радњи за смањење последица и вероватноће неповољног догађаја, укључујући активности контроле у смислу реаговања, односно одговора на ризик.

Регистар ризика је преглед идентификованих ризика, процене ризика по критеријуму његовог утицаја на остваривање циљева и вероватноће појављивања, потребних активности, односно контрола које ће смањити последице деловања ризика, особа задужених за спровођење конкретних активности, као и рокова за њихово извршење. То је интерни документ сваке организационе јединице Факултета. У том смислу потребно је разликовати Регистар оперативних ризика као и Регистар стратешких ризика.

III. СВРХА СТРАТЕГИЈЕ УПРАВАЉАЊА РИЗИЦИМА

Сврха Стратегије је да унапреди и олакша остваривање мисије, визије, стратешких и оперативних циљева Факултета пружањем методолошког оквира који олакшава процес: идентификовања ризика, процене ризика, као и начина реаговања на идентификоване ризике. Реаговање на ризике подразумева одређивање мера за управљање најзначајнијим ризицима путем којих се минимизира вероватноћа појављивања ризика и/или негативан утицај њиховог појављивања.

Успешна имплементација Стратегије се остварује кроз:

- креирање Регистра ризика (Регистар стратешких и Регистар оперативних ризика), у којима ће сви ризици са којима се Факултет суочава бити идентификовани и процењени;
- рангирање свих ризика у погледу вероватноће њиховог јављања и очекиваног утицаја на циљеве и пословне процесе Факултета;
- расподелу улога, надлежности и одговорности у процесу управљања ризицима;
- преглед усклађености са законима и регулативом, укључујући редовно извештавање о ефикасности система унутрашњих контрола ради ублажавања ефеката ризика;

- подизање нивоа свести о значају посвећености и укључености запослених у процес управљања ризицима; и
- извештавање о ризицима.

IV. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА

Према одредбама правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему ФУК у јавном сектору, Декан Факултета одговоран је за одређивање и остваривање циљева, као и за успостављање делотворног система управљања ризицима који ће помоћи у остваривању постављених циљева.

Координатора за успостављање процеса управљања ризицима на нивоу Факултета, именује Декан. С обзиром да је управљање ризицима део планираних активности везаних за успостављање система ФУК, координација активности за успостављање процеса управљања ризицима може се поверити руководиоцу одговорном за увођење и развој система ФУК или према процени Декана, неком другом руководиоцу највише управљачке структуре. Сви руководиоци ужих организационих јединица Факултета су координатори за успостављање процеса у управљања ризицима у оквиру организационих јединица којима руководе.

Руководиоци на различитим нивоима управљања, у складу са додељеним овлашћењима и надлежностима, одговорни су за испуњавање циљева у оквиру својих овлашћења и надлежности, а тиме и за управљање ризицима.

Општи модел управљања ризицима подразумева:

- 1) Идентификацију ризика
- 2) Анализу и процену ризика
- 3) Реаговање на ризик - поступање по ризицима
- 4) Праћење и извештавање о ризицима.

1. Идентификација ризика

Након дефинисања циљева, разматрају се догађаји који могу негативно утицати на њихово остварење и предузимају се одређене радње за управљање ризицима. Сходно томе, неопходно је да циљеви буду јасни, мерљиви, достижни, реални и временски одређени.

Циљеви Факултета су:

- стратешки (општи) и
- оперативни - специфични (који су везани за пословне процесе и планове рада).

Стратешки циљеви су дугорочни циљеви који су садржани у стратешким документима Факултета, а који проистичу из визије и мисије Факултета. Мисија Факултета је афирмација позиције регионалног лидера у погледу успостављања и континуираног подизања стандарда у домену високог образовања и научних истраживања из области економије и пословног управљања. Сходно томе, визија Факултета је да до 2025. године буде препознат од стране студената, пословне и шире друштвене заједнице, као регионални носилац најсавременијих међународних трендова у образовању и научним истраживањима из области права, те да као такав буде регионални центар

окупљања најквалитетнијих студената и наставника. Сходно томе, стратешки циљеви Факултета су: снажна интернационализација свих нивоа студија, снажније системско повезивање са установама, институцијама и привредом и усклађивање образовања и научних истраживања са потребама тржишта рада, као и подстицање предузетништва код студената.

Оперативни циљеви су краткорочни, специфични, циљеви који су изведени из стратешких циљева. Оперативни циљеви су садржани у годишњим плановима активности организационих јединица Факултета. Наведене циљеве утврђује Декан са руководиоцима унутрашњих организационих јединица, па је у складу с тим и за њих потребно идентификовати одговарајуће ризике и одредити адекватне мере за ублажавање или отклањање ризика. На тај начин се ублажава или елиминише могућност да оперативни ризици угрозе не само остваривање оперативних, већ и стратешких циљева.

Праћење ризика у оквиру организационих јединица од стране руководиоца организационе јединице, је најбољи механизам управљања ризицима на оперативном нивоу. Регистар оперативних ризика, представља значајан интерни документ у процесу управљања ризицима и почетни корак за даљи наставак и израду Регистра стратешких ризика.

Након што су јасно постављени циљеви Факултета, а како би се осигурало њихово постизање, идентификују се ризици односно претње остваривању утврђених циљева. Идентификација ризика представља процес уочавања ризика или пропуштених шанси које би спречиле остварење јасно постављених циљева Факултета. У том смислу, **потребан је напор целе организације да се ризици идентификују, оцене и прате**. За идентификацију и оцену ризика одговорни су руководство Факултета и руководиоци свих ужих организационих јединица Факултета, а у ширем смислу и сви запослени на Факултету. На основу добијених информација о идентификованим ризицима, Радна група предлаже структуру Регистра ризика. Обавеза сваког запосленог је да у складу са динамиком појављивања ризика или потребом за њихово ажурирање и редефинисање обавести свог непосредног руководиоца који би о томе известио руководство Факултета.

Технике које се препоручују за идентификовање ризика су:

- **системска размена информација** - у овај процес је неопходно да буде укључен Декан, чланови Радне групе, као и руководиоци ужих организационих јединица Факултета који би отворено дискутовали и утврдили ризике за свој делокруг рада;
- **коришћење контролних листа** - представља коришћење унапред припремљеног списка ризика, па се у складу с тим сваки ризик разматра у односу на претходно утврђену листу. Ову листу би требало редовно прегледати и ажурирати како би се обезбедила њена релевантност;
- **раније искуство** - по овој методи се ризици идентификују на основу знања и искуства запослених и ранијих информација које поседују везано за ризике. У том смислу, када Факултет установи Регистар оперативних ризика он ће бити коришћен као контролна листа и основа за даље праћење постојећих и идентификацију нових ризика, као и за њихово ревидирање у погледу вероватноће јављања и степена утицаја;
- **процена ризика од стране носиоца активности** - ово је приступ према којем сваки ниво и део организације анализира своје активности и пружа свој допринос у "дијагнози" ризика са којим се суочава. Ово се може извести путем документованог приступа (упитника) или кроз организовање радионице.

На Факултету је потребно успоставити праксу везану за идентификацију ризика која би представљала комбинацију свих претходно поменутих метода. У складу с тим, Радна група на састанцима дискутује и договара се о свим активностима и даље обавештава ужи декански колегијум, који онда разрађује и развија процес и израђује потребна документа, у сарадњи са Комисијом за финансије, која прате систем ФУК и процес управљања ризицима.

Да би се олакшало идентификовање ризика, као и да би се осигурала покривеност свих подручја ризика, може се користити подела на пет главних група ризика, коју између осталог користи Европска комисија. Оваква подела ризика обухвата како интерно тако и екстерно окружење Факултета, те представља алат који се може употребити у фази утврђивања ризика, а узима у обзир све аспекте ризика и сва потенцијална подручја ризика:

а) Екстерно - спољно окружење

- ризици макро окружења (демографски, геополитички, економски, природне катастрофе и слично);
- одлуке и приоритети изван Факултета (Универзитет, Влада, Европска комисија и слично);
- спољни партнери, други корисници буџетских средстава, представници привреде, медији, алумнисти и слично;
- студенти уписани на факултет, потенцијални студенти и родитељи.

б) Планирање, процеси и систем

- политике (укључујући и интерне политике и одлуке), стратегије (на пример Стратегија обезбеђења квалитета), Финансијски планови, планови интернационализације наставног програма и научних активности);
- оперативни процеси (начин организовања пословног процеса, опис процеса);
- финансијски процеси и додела финансијских средстава;
- информационе технологије и остали системи подршке.

в) Запослени и организација

- структура запослених и њихова компетентност;
- етика и понашање организације („тон с врха“, могућност преваре и проневере финансијских средстава, сукоб интереса и слично);
- интерна организација (начин управљања, подела улога и одговорности, делегирање и слично);
- сигурност запослених, објеката и опреме.

г) Законитост и исправност

- пословање у складу са релевантним законима, прописима и правилима.

д) Комуникација и информације

- методе и канали комуникације, односно тачна, јасна и двосмерна линија комуницирања и преноса података;
- квалитетна и правовремена информисаност.

2. Анализа и процена ризика

Ризици се процењују са становишта утицаја који имају на остварење циљева и са становишта вероватноће појављивања. Процена утицаја обухвата процену значајности последица ако се ризик оствари, односно процењује се какве би могле бити последице ако се ризик оствари. Утицај се бодује оценама од један (1) до три (3), где оцена 1 значи да ће тај догађај имати мали утицај, док највиша оцена 3 значи да ће догађај имати велики утицај на остваривање циљева корисника јавних средстава. Овде се може дати и описна процена утицаја, па тако утицај може бити мали, средњи и висок.

Из процене утицаја и вероватноће појављивања ризика произилази процена укупне изложености ризику (интензитет деловања ризика), која је потребна како би се утврдили приоритети, односно најзначајнији ризици којима треба управљати.

Укупна изложеност ризику, добија се множењем бодова утицаја с бодовима вероватноће. Сходно Смерницама за управљање ризицима Министарства финансија најчешћи облик процене ризика, огледа се кроз матрицу - дијаграм унакрсног деловања утицаја и вероватноће појављивања ризика који је дат у наставку кроз матрицу која следи:

УТИЦАЈ	велики			
	умерен			
	мали	Превентивни ризици		
		мала	средња	велика
		ВЕРОВАТНОЋА		

Ризици у „зеленој зони“ су ризици ниског интензитета деловања.

Ризике у „жутој зони“ треба надзирати и управљати њима све до њиховог довођења у зелену зону, ако је то могуће. Они могу имати вредности 3 и 4 (на пример висока вероватноћа 3 и мали утицај 1, средња вероватноћа 2 и средњи утицај 2, као и велики утицај 3 и ниска вероватноћа).

Ризици у „црвеној зони“, оцењени су највишим оценама (6 или 9). То су ризици са великом вероватноћом појављивања и високим утицајем на остварење циљева и ризици чија је вероватноћа појављивања висока, а утицај средњи и обрнуто. Ови ризици захтевају тренутну акцију. У наставку је дато објашњење вероватноће и утицаја:

Вероватноћа	Објашњење
Висока	Ризик ће се готово сигурно остварити.
Средња	Ризик ће се вероватно остварити.
Ниска	Није вероватно да ће се ризик остварити.

Степен утицаја	Објашњење
Висок	Могућност спровођења активности ће бити озбиљно угрожена, односно остваривање циљева ће бити значајно нарушено.
Средњи	Ризик ће довести до значајног финансијског губитка, односно тешкоћа. Руководству ће бити потребно доста времена да то испита и исправи.
Низак	Ризик би могао имати одређени утицај на могућност спровођења активности, али не би требало да спречи остваривање дугорочних циљева.

3. Реаговање на ризик

Сврха реаговања на ризик је минимизирање вероватноће да ће се ризик реализовати и/или минимизирање негативног утицаја ризика на остварење циљева Факултета. Свака радња коју Факултет предузме са циљем да реагује на одређени ризик, представља део онога што је познато као „интерна контрола“. У овој фази, разликују се две врсте ризика - инхерентни и резидуални ризик.

Инхерентни ризик - је ризик или низ ризика са којима се Факултет суочава али не узимајући у обзир успостављене контроле и факторе који ублажавају ризик. Ови ризици се генеришу због уобичајених околности, а могу бити интерни и екстерни.

Резидуални ризик - је ризик који преостаје након предузимања контрола које ублажавају ризик. То је ризик који се не може уклонити, односно ризик који и даље постоји и поред предузимања свих адекватних радњи.

Вероватноћа и утицај ризика смањује се избором прикладног одговора на ризик. Одлука о одговору на ризик зависи од важности ризика као и од толеранције и става према ризику.

За реаговање на ризик Факултет може користити следеће начине:

а) Толерисање - Представља један од одговора на ризик, када се ризик прихвата и толерише без предузимања било каквих радњи. Чак и ако ризик није подношљив, способност да се нешто уради у погледу одређених ризика може бити ограничена, односно, трошкови предузимања било каквих радњи могу бити већи од потенцијалне користи која се тиме може добити. У регистру ризика, уз ризике који се толеришу, потребно је обрзложити зашто се ризик није третирао.

б) Третирање (решавање) - Највећи број ризика решава се на овај начин. Сврха третирања јесте да се, иако ће се одређене активности наставити са ризиком, предузму радње (контроле) са циљем да се ризик ограничи на прихватљив ниво.

в) Трансфер (пренос) - Најбољи одговор за неке ризике јесте да се трансферишу трећој страни или да се поделе са трећом страном. Ово се може урадити путем конвенционалног осигурања или финансијском надокнадом трећем лицу које ће преузети ризик на други начин. Ова опција је нарочито добра за умањивање финансијских ризика или ризика по имовину.

г) Коришћење прилика - Ова опција није алтернатива за претходно наведене, већ представља опцију коју треба размотрити увек када се толерише, преноси или третира одређени ризик. Односи се на ситуацију када истовремено са умањивањем одређених претњи, постоји прилика да се искористи неки позитиван утицај. Овакво понашање се односи и на ситуације које са собом не носе претњу, већ само неочекиване позитивне прилике.

д) **Прекид** - неке ризике је могуће решавати или свести на прихватљив ниво, само уколико се одређена активност прекине. Примена ове опције за Факултет је или значајно ограничена или немогућа, зависно од природе и врсте конкретне активности.

На основу реченог и члана 7. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему ФУК у јавном сектору, **контролне активности** темеље се на писаним процедурама и начелима, поступцима и другим мерама које се успостављају ради остваривања циљева Факултета кроз смањење ризика до прихватљивог нивоа.

У контексту управљања ризицима постоје различите контролне активности које Факултету стоје на располагању:

- **Превентивне контроле** - осмишљене да спречавају појаву неефикасности, грешака, односно, неправилности. Ове контроле не могу да гарантују да се контролисани фактор неће појавити, али умањују вероватноћу његовог појављивања. Пример ове контроле је везан за поделу дужности и овлашћења.
- **Детекционе контроле** - активирају се након одређеног догађаја и не могу пружити апсолутну сигурност, али могу да умање ризик од нежељених последица будући да омогућавају предузимање корективних активности.
- **Директивне контроле** - усмеравају одређени процес у жељеном смеру, односно осигуравају остварење циља који се жели постићи. Примери ових контрола јесу јасно дефинисање правилника процедура, и постављање специфичних циљева, као и адекватна обука и одговарајућа структура кадрова.
- **Корективне контроле** - осмишљене су да исправљају уочене грешке или непожељне догађаје. Пример ових контрола је креирање планова и активности за случај настанка непредвиђених ситуација.

При обликовању контроле Факултет ће водити рачуна да успостављена контрола буде сразмерна ризику и да трошкови контроле не премашују добијене користи.

4. Праћење и извештавање о ризицима

С обзиром на то да управљање ризицима представља континуиран процес који укључује праћење утврђених ризика и идентификовање нових ризика и могућих прилика које се јављају уз ризике, овом Стратегијом дефинисане су све активности које обезбеђују да су сви релевантни ризици узети у обзир у процесу управљања ризицима.

За активности праћења и извештавања о ризицима задужени су руководиоци Факултета и руководиоци свих ужих организационих јединица Факултета. Обавеза сваког запосленог је да, у складу са динамиком појављивања ризика или потребом за њихово ажурирање и редефинисање, обавести свог непосредног руководиоца који о томе извештава руководство Факултета. На редовним састанцима руководства Факултета и координатора за ризике организационих јединица Факултета доносе се одлуке о мерама за смањивање изложености ризику, о роковима и лицима која ће бити одговорна за извршавање потребних радњи и идентификују потребе за мењањем и ажурирањем података у Регистру оперативних и Регистру стратешких ризика. Поред тога на овим састанцима ће се:

- вршити анализа прошлих остварења, односно анализираће се и дискутовати у којој мери су претходно предузете радње биле ефикасне,
- разматрати процене утицаја и вероватноће након што су радње у вези третирања ризика предузете, и
- одређивати да ли су потребне даље акције ради достизања прихватљивог нивоа ризика.

Ови састанци се, зависно од врсте активности, могу одржавати на месечном, кварталном, полугодишњем и годишњем нивоу, или кад год се према процени, односно наиђе на изузетно значајан ризик.

Најмање једном годишње, или чешће, ако се за то укаже потреба, координатори за ризике свих организационих јединица Факултета састављају Извештаје о управљању ризицима и достављају их координатору за успостављање процеса управљања ризицима на нивоу Факултета. На овај начин сви запослени континуирано разматрају питања везана за ризике са којима се суочавају у домену својих надлежности.

V ОВЛАШЋЕЊА И ОДГОВОРНОСТИ

Руководилац одређен за увођење и развој ФУК / (Координатор за ризике) треба да:

- осигура највиши ниво одговорности и подршку за управљање ризицима,
- руководи Радном групом, и
- координира активности на припреми и ажурирању Стратегије управљања ризицима на Факултету.

Радна група за увођење и развој система ФУК на Факултету треба да иницира спровођење следећих активности:

- попис и опис пословних процеса,
- израда мапе пословних процеса,
- идентификација пословних процеса који нису прописани у писаном облику,
- утврђивање контролног окружења,
- идентификација и процена ризика и одрађивање начина управљања ризиком,
- успостављање контролних активности које обухватају писане политике и процедуре и њихову примену, а које ће пружити разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво,
- успостављање система информисања, комуникације и система ефективног, благовременог и поузданог извештавања,
- успостављање система контроле и функционисања финансијског управљања.

Координатори за ризике треба да:

- сачине Регистре ризика,
- у складу са одлукама чланова Радне групе за ФУК редовно ажурирају ризике из своје организационе јединице (попуњавањем образаца за идентификацију, оцену и процену ризика) и у складу са тим пружају помоћ око израде Регистра стратешких и Регистра оперативних ризика.

- обавештавају запослене о донетим одлукама у вези са утврђеним ризицима,
- активно учествују у дискусијама о идентификованим ризицима или ризицима које је потребно проценити,
- подстичу развијање и јачање свести о ризицима међу запосленима,
- учествују у ажурирању Стратегије управљања ризицима Факултета,
- осигурају свакодневно управљање ризицима у својим областима и процесима рада,
- осигурају да се управљање ризицима у зони њихове одговорности спроводи у складу са Стратегијом управљања ризицима и инструкцијама координатора на нивоу факултета,
- подстичу и оспособљавају запослене за препознавање ризика који су претња њиховим активностима, и
- буду иновативни и успостављају нове методе рада и на тај начин развијају систем ФУК.

Сви запослени на Факултету треба да:

- користе смернице за управљање ризицима које су добили од руководиоца, са циљем побољшања ефикасности рада, и
- пријаве координатору за ризике или свом непосредном руководиоцу сваки нови ризик или неодговарајуће постојеће контроле ризика.

VI ЗАВРШНИ ДЕО

Ову Стратегију објавити на огласној табли Факултета.

ПРЕДСЕДНИК
НАСТАВНО-НАУЧНОГ ВЕЋА
Проф. др Душанка Јововић

Доставити:

- Архиви,
- Правној служби.